

PRESSEMELDING :

INNTEKTSUTVIKLING I HAUGALANDSJORDBRUKET.

Skattbar næringsinntekt før avskrivning viste ein oppgang på 5.200 kr frå 2016 til 2017. Dette syner dei endelege gjennomsnittstala frå Tveit Regnskap AS som er henta frå gardsrekneskapa på i alt 211 bruk frå Nord-Rogaland og Sunnhordland.

Tveit Regnskap AS fører rekneskaper for i alt 1.700 gardsbruk i regionen, og i løpet av ein 30-årsperiode har ein fylgt utviklinga på omlag 200-300 av desse bruca. Dette er familiebruk som har hovudinntekta si frå jordbruket, og talmaterialet byggjer på faktiske tal frå rekneskapa.

Det går opp og det går ned...

Medan bondestanden hadde ei positiv utvikling i inntening i perioden 2013 til 2015, har kurva flata litt ut dei siste to åra. 2016 viste ein liten nedgang, og 2017 ein liten oppgang. Både mjølk og storfekjøtt held fram den positive utviklinga – medan ein på gris og sau såg ei meir tråare utvikling og inntekta gjekk ned.

Resepten på å gi bøndene ei god inntening er såre enkel, men dog så vrien å oppnå; produser akkurat nok eller helst litt mindre enn det marknaden etterspør. Overproduksjon pressar utbetalingsprisen til bonden og tilhøyrande inntening. For gris og sau produserte bøndene meir enn det marknaden greidde svelge unna, og ein såg ei noko svakare inntening i 2017.

2017 var det året det aldri slutta regna... Eit klimavanskeleg år slo nok òg inn i økonomien hjå enkelte Haugalandsbønder.

Hovudtrekk frå 2017:

- Balanse i marknaden og gode prisar gav grei utvikling for mjølke- og storfebonden.
- For mykje gris og sau pressa økonomien hjå svine- og sauebonden.
- Regn og vått...

Mjølkebonden

Som mange andre stader er mjølkekoa drivaren, og bærebjelken i økonomien. Den oppgangen ein registrerer i inntekt kan nok i stor grad tilskrivast at mjølkebonden har hatt noko betre kår. Betre mjølkepris og høgare utbetalingspris på storfekjøtt slo positivt ut. Mjølkeprisen auka 15 øre i høve fjoråret. I snitt produsert kvar ku 7125 mjølkekartongar, og bonden fekk 5,93 kr pr. liter. Dekningsbidrag pr. ku enda på 31.200 kr pr. ku.

Det er framleis iver etter å auke mjølkeproduksjonen rundt om på kvar einskild gard. Prisen er framleis høg for å kjøpe kvote, ofte 15-16 kr pr. liter – og leigeprisar på 1,5 kr/liter er ikkje uvanleg.

Det har vore jamn underdekning av storfekjøtt dei siste åra, noko som har gitt rom for å utvikle næringa. Storparten av storfekjøttet kjem framleis frå mjølkebuskapane, men ein ser ein sterk vekst i talet på reine ammekuproducentar. Dette er bønder som kunn driv med kjøttproduksjon på kua, og ikkje produserer mjølk. Dekningsbidrag pr. ammeku enda på 9.000 kr pr. ku, mot 7.900 kr året før. For rein oppføring av okse gjekk db opp frå 7.500 kr til 7.700 kr. Mykje av auken ein ser på storfekjøtt skriv seg frå prisauke, og dels kvalitetstilskot på slakt som vart styrka i landbruksoppgjret 2016/2017. Både i 2016 og 2017 var det stor aktivitet på nybygg til ammeku, denne veksten bremsa noko utover i 2017. Frykten for overetablering, og ein noko utfordrande innhaustings- og beitesesong bremsa gjerne iveren. Ein liten pust i bakken er sikkert lurt, slik at ein ikkje går i «sauefeller»... Men det er framleis plass for utviding for dei som har ressursgrunnlaget på bruket på plass.

Griseprodusenten

Som nemnt innleiingsvis var 2017 noko utfordrande for grisebonden. Dekningsbidraget pr. slaktegris gjekk ned med 12 % til 310 kr pr. gris (frå 354 kr i 2016). Snitt produsenten leverer snautt 1.000 slaktegris i året – og nedgangen tilsvarer såleis isolert sett kr 44.000 pr. bonde. For dei som kun produserer livgrisar (smågris) enda DB pr. purke på 11.800 kr, ned 1.700 kr i høve 2016. Jamnt over har desse større produksjon pr. gard, og med snitt på 107 purker blir nedgangen på om lag 180.000 kr. Gris er tradisjonelt ein produksjon som har kastar godt av seg, og mange grisebønder tener framleis greitt med pengar på gris. Men ytterlegare forverring av overproduksjonen slik ein har sett utover i 2018 vil absolutt påverka innteninga hjå dei fleste.

Sauerkjøttet

Sauenæringa opplevde ei etterlengta løft i inntening i 2014 og 2015, men ting butta noko meir mot i 2016 – og dette har vedvart i 2017. Forklaringa er enkel; optimismen var for stor i toppåra og det var gitt for mykje gass på utviding og nyetablering – og med tida vart det for mykje sauekjøtt i butikkane. Den norske landbruksmodellen er retta mot å forsyne eigen marknad, vert det for mykje greier ein ikkje å konkurrere mot verdsmarknaden. Kjøttet må då handterast i eigen marknad, og vert det for mykje pressar dette pris. 2017 er eit eksempel på dette... Prisen til bonden gjekk ned, og oppnådd dekningsbidrag vart pressa. Etter tilskot gjekk DB ned med over 400 kr, til 1780 kr pr. sau. Isolert sett ein nedgang på 22 % - noko som er mykje på eitt år. I snitt har kvar Haugalandsbonde 72 sau.

Liks med grisen, må næringa finne ein måte å balansere produksjon/etterspurnad – det er einaste vegen for styrka innteninga.

Investering og finans

Haugalandsbonden har hatt ei jamt god investeringslyst dei siste åra, og denne har vore forankra i den inntektsvekst ein har sett. Investeringslysta har vore stabil på bygningsida – desse investeringane er gjerne litt meir langsiktige. I snitt blei det bygd for 140.000 kr pr. bruk, ein oppgang på 11.000 kr i høve året før. På maskinsida investerer ein gjerne litt meir på kortare horisont, og litt meir etter «dagsformen»... Og gjerne har ein dårleg vèrsesong m.m. gjort at ein har bremsa noko på maskininvesteringane. I snitt blei det kjøpt maskinar for 131.000 kr pr. bruk, ein nedgang på 28.000 kr frå 2016. Investering i sau- og grise fjøs har stoppa meir eller mindre opp, medan det framleis vert reist ammeku- og mjølkefjøs.

Investeringsviveren må òg finansierast – og som i resten av samfunnet skjer det ofte med opptak av ny gjeld. I snitt auka lånebyrda med 49.000 kr pr. bruk - til eit snitt på 2,9 mill. kr pr. bruk. Som ein har vore inne på tidlegare år finn ein grunn til å understreka opplåninga har vore aukande. På dei 10 siste åra har ein meir enn dobla opplåninga pr. bruk - frå 1,2 mill. kr i 2007 til 2,9 mill. kr i 2017. Gjeldbyrda pr. bruk er ikkje urovekkande hjå Haugalandsbonden, men auken har gjort ein meir sårbar for vekst i utlånsrenta. Sentralbanken har bebuda auke i renta framover, og spesielt for nyetablerte må ein vera obs. I snitt betalte bøndene 87.000 kr i rente. Låg rente har òg «trigga» den vekst ein har sett på investering dei siste åra.

Inntekt utanom bruket enda på 370.000 kr, noko som er ei nedgang i høve fjoråret på snaut 6.000 kr.

I sum peika pilene både litt opp og ned for Haugalandsbonden, men sett under eitt: ganske greitt 😊 2017 var rotbløytas år, og med vårsola i mai kom 2018's sommartørke... Me lyt vente i spenning og sjå kva kalkulatoren gir av bodskap når inneverande år vert summert opp...

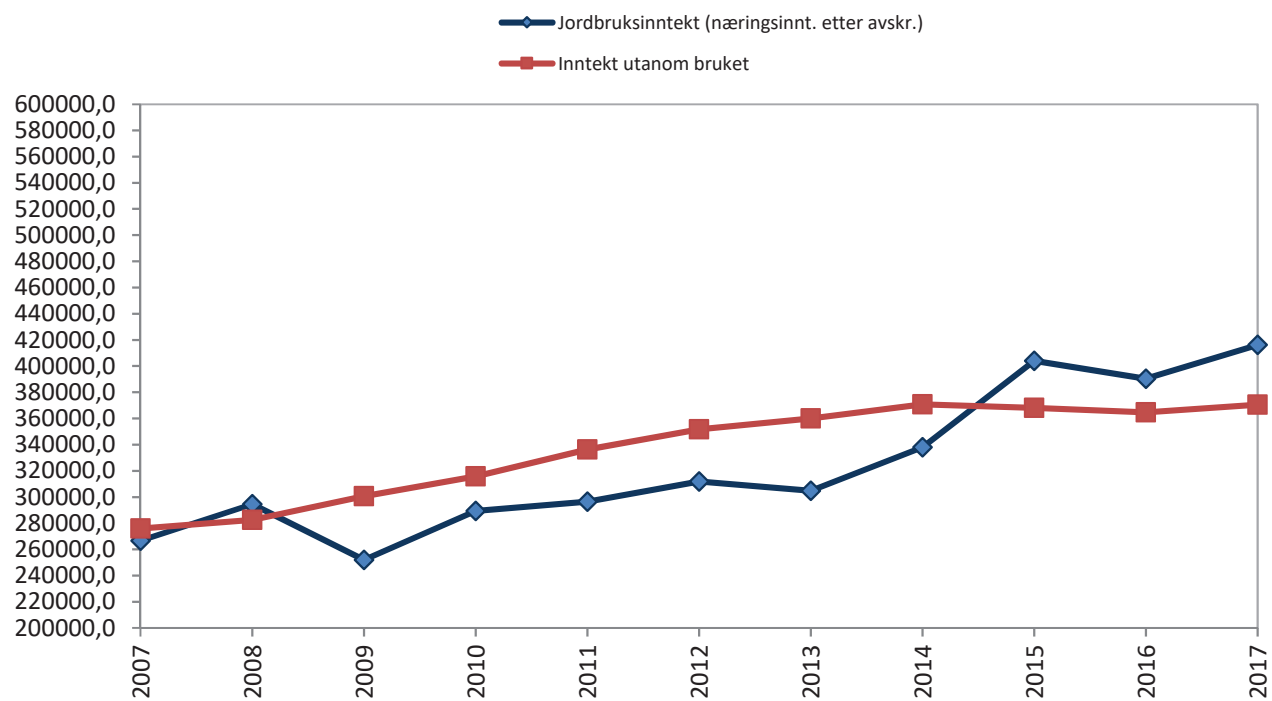
Tveit Regnskap AS Andreas Lundegård (kontaktperson)

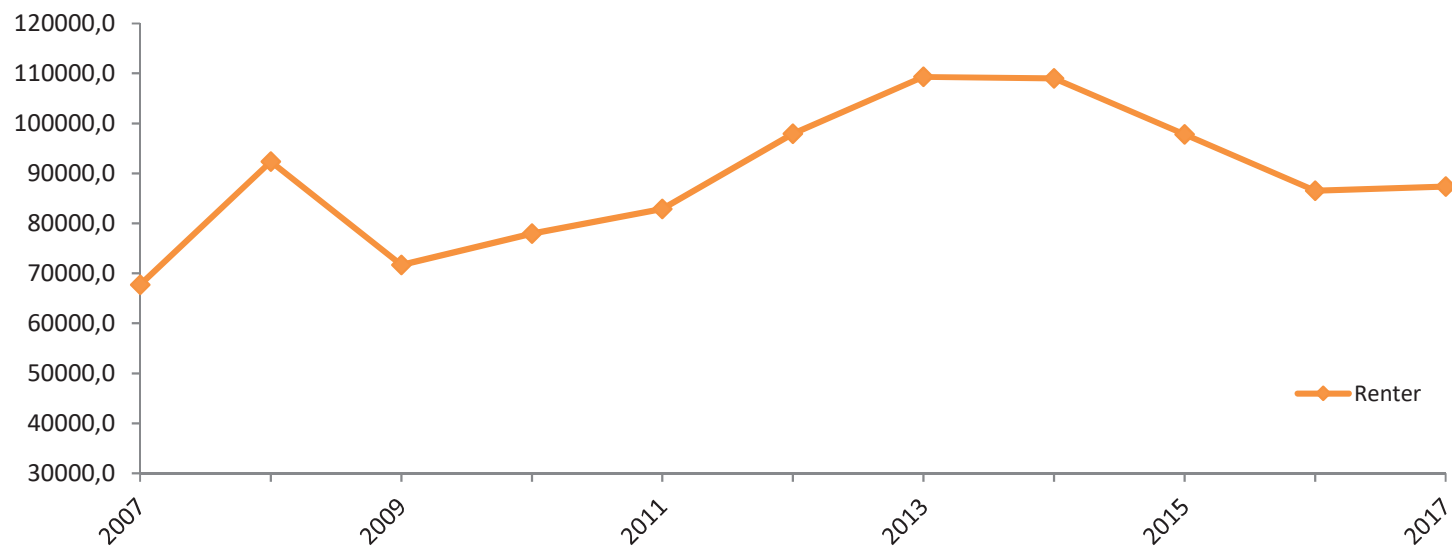
Middeltal for gardsrekneskapa på Haugalandet & Sunnhordaland

	2013	2014	2015	2016	2017	Diff.16-17
<i>Næringsinntekt før avskrivning</i>	463 284	519 373	603 628	578 336	583 534	5198
<i>Avskrivning</i>	158 471	181 410	193 146	188 035	167 326	-20709
<i>Næringsinntekt etter avskrivning</i>	304 814	337 963	410 482	390 301	416 208	25907
<i>Renter</i>	109 293	108 983	93 385	86 506	87 363	857
<i>Resultat etter renter</i>	195 520	228 980	317 097	303 795	328 845	25050
<i>Gjeld</i>	2 599 936	2 541 585	2 532 073	2 881 537	2 931 000	49463
<i>Investert i bygningar</i>	85 236	74 316	103 452	128 954	140 358	11404
<i>Investert i maskinar</i>	166 920	168 425	164 914	159 649	131 368	-28281
<i>Investert i kvote</i>	6 305	5 670	4 191	1 490	5 184	3694
<i>Aktiva</i>	3 974 576	4 008 742	4 075 222	4 393 649	4 563 959	170310
<i>Eigenkapital</i>	1 374 640	1 467 157	1 543 149	1 512 112	1 632 959	120847
<i>Gjeldsprosent</i>	65,4 %	63,4 %	62,1 %	65,6 %	64,2 %	-1 %
<i>Inntekt utanom garden</i>	360 072	370 749	376 236	364 741	370 556	5815
<i>Tal bruk</i>	239	236	236	211	211	0

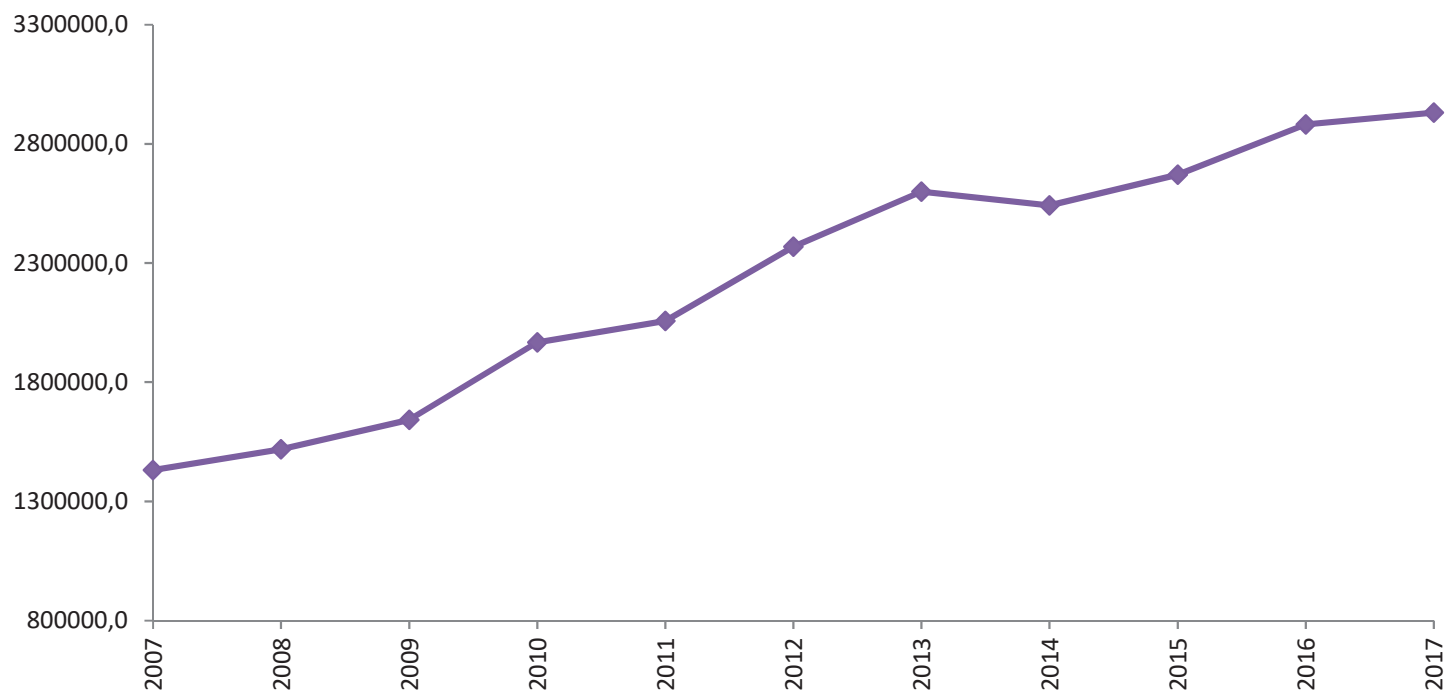
INNETKTSUTVIKLING 2007-2017

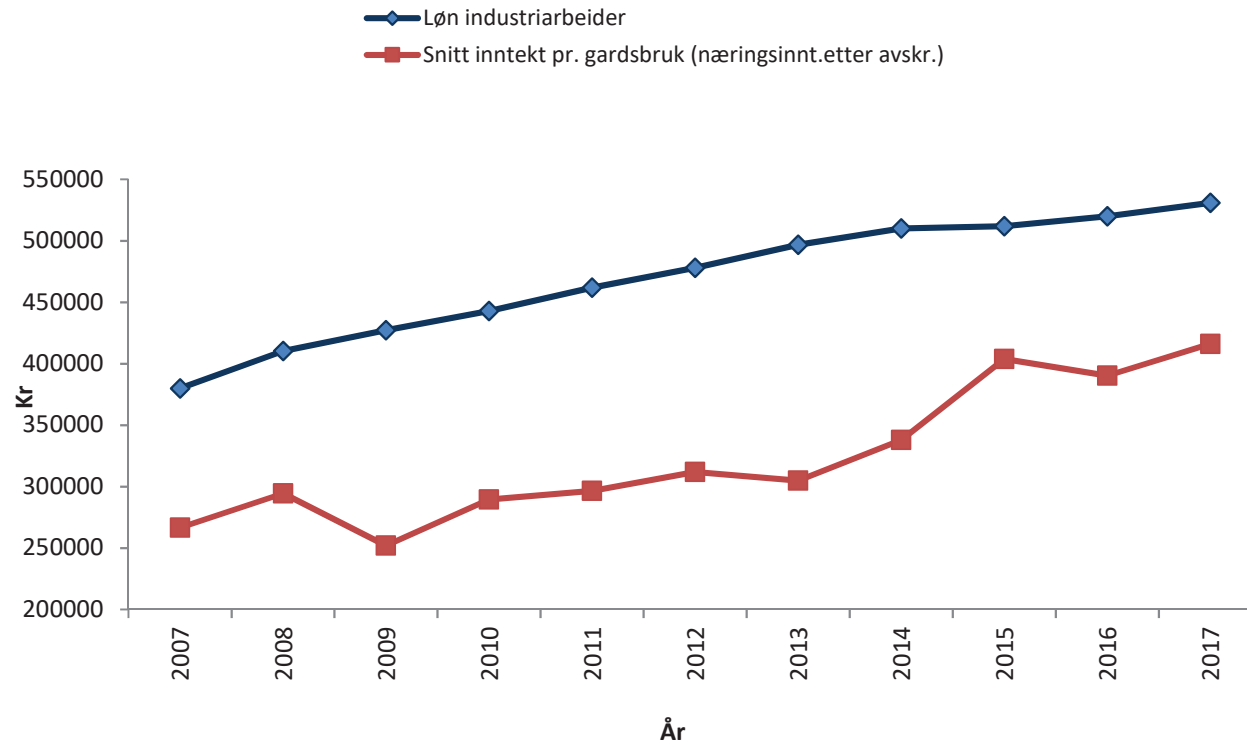
RENTEUTVIKLING 2007-2017

GJELD PR. BRUK 2007 - 2017

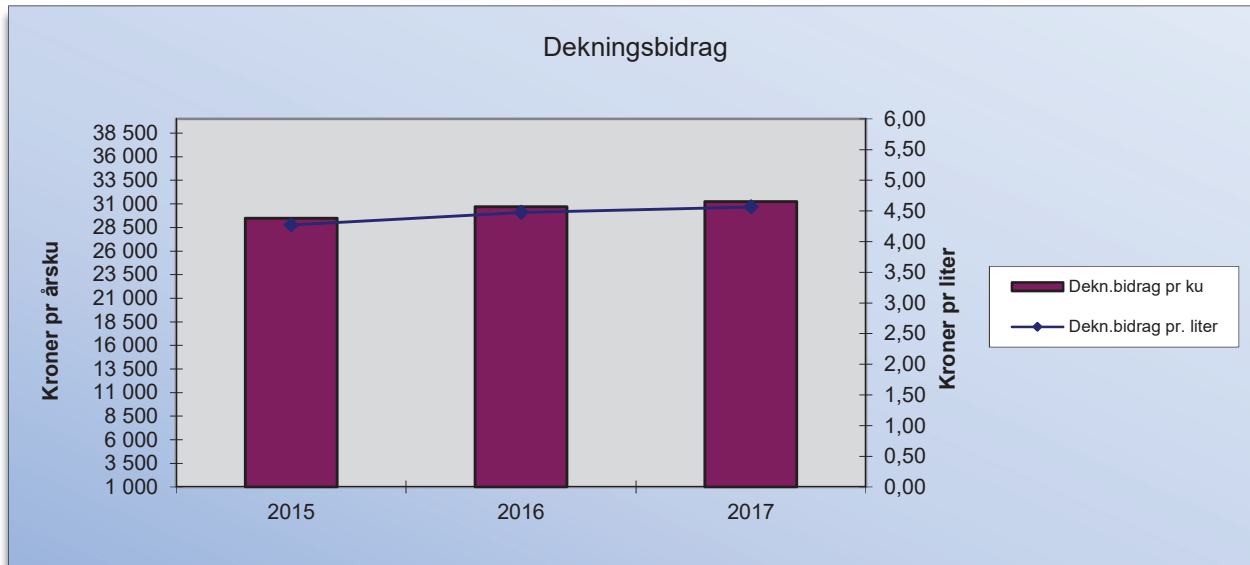
Jordbruksinntekt - løn industri

STORFE MJØLK

Gjennomsnittstal 2017

	2017				2016			
	Alle	Påsett<80	80-130%	>130%	Alle	Påsett<80	80-130%	>130%
Mjølkk	40 848	40 808	41 245	38 862	39 908	39 492	40 550	39 414
Kjøtt	18 135	12 372	22 190	50 165	17 580	11 786	18 629	44 393
Statusendring	298	551	-6	-355	1 659	923	1 885	4 671
Inntekt	59 282	53 731	63 429	88 673	59 147	52 201	61 065	88 479
Innkjøpt kraftfôr	16 313	14 512	17 655	25 867	16 028	14 408	16 552	22 534
Innkjøpt grovfôr	2 575	2 664	2 394	2 796	1 986	1 811	2 001	2 868
Eigenprodusert for	3 036	2 695	3 496	3 610	3 673	3 291	3 815	5 126
Dyrlege mm.	3 980	3 959	3 905	4 630	4 006	3 894	4 014	4 579
Kjøp	2 131	1 801	1 714	7 853	2 746	2 369	1 607	9 647
Kostnader	28 034	25 631	29 163	44 756	28 439	25 773	27 989	44 756
Dekn.bidrag u/tilsk	31 247	28 099	34 265	43 917	30 709	26 428	33 076	43 723
pr. liter u/tilskot	4,56	4,11	4,95	6,67	4,48	3,91	4,71	6,55
Tilskot	12 571	12324	12465	15625	12207	12111	11495	15767
Dekn.bidrag m/tilsk	43 818	40423	46731	59541	42916	38538	44571	59490
Pr. liter m/tilskot	6,48	6,00	6,82	9,20	6,33	5,76	6,44	8,97
Årskyr	26,49	24,57	29,77	25,57	26,04	24,09	29,04	23,77
Oppnådd mjølkepris	5,93	5,92	5,95	5,97	5,78	5,79	5,77	5,76
Kvote	188729	177203	210041	173555	186869	171323	211103	167424
Leveranse	7125	7213	7054	6788	7176	7112	7270	7042
% Påsett	83 %				85 %			
Tal bruk	151	88	54	9	160	81	64	15

STORFE MJØLK

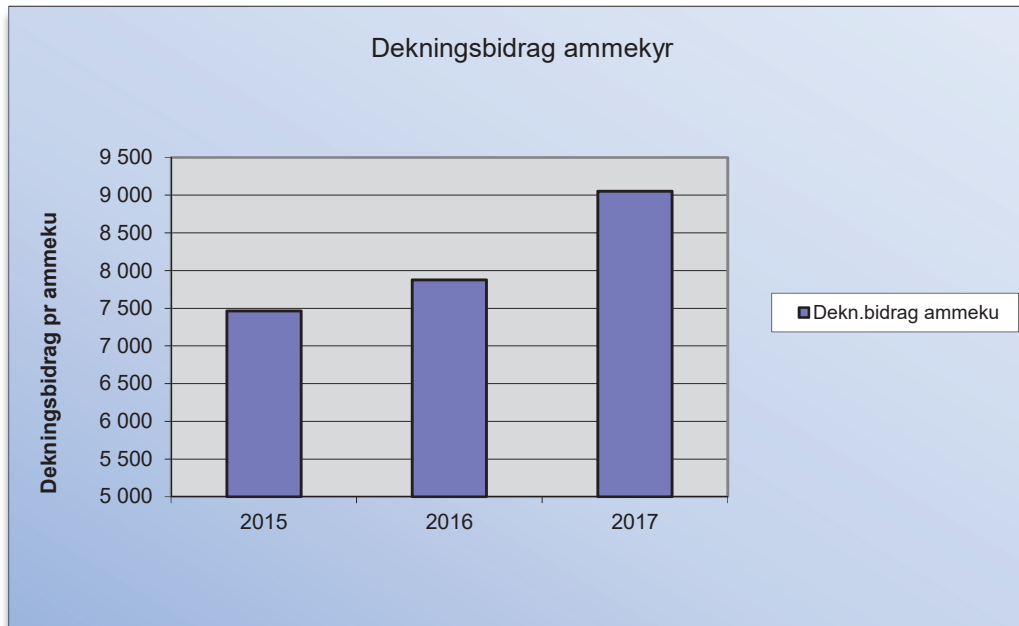
Maks / min 2017

PÅSETT %	<80			80-130%			>130%			Alle
	Maks	Beste 30 %	Snitt	Maks	Beste 30 %	Snitt	Maks	Beste 30 %	Snitt	
Mjølke	59 562	45 268	40 808	51 116	46 064	41 245	43 337	41 646	38 862	40 848
Kjøtt	13 070	14 025	12 372	26 814	25 064	22 190	77 041	71 568	50 165	18 135
Statusendring	944	548	551	-1 485	19	-6	12 346	2 551	-355	298
Inntekt	73 576	59 841	53 731	76 445	71 147	63 429	132 724	115 765	88 673	59 282
Innkjøpt kraftfôr	20 596	15 018	14 512	19 508	18 123	17 655	41 867	32 199	25 867	16 313
Innkjøpt grovfôr	7 317	2 213	2 664	1 133	1 980	2 394	0	2 144	2 796	2 575
Eigenprodusert for	0	2 458	2 695	1 468	3 473	3 496	2 397	4 345	3 610	3 036
Dyrlege mm.	3 754	3 949	3 959	4 197	3 715	3 905	6 099	4 746	4 630	3 980
Kjøp	0	964	1 801	0	1 169	1 714	14 625	14 818	7 853	2 131
Kostnader	31 667	24 601	25 631	26 306	28 459	29 163	64 988	58 253	44 756	28 034
Dekn.bidrag u/tilsk. pr. liter u/tilskot	41 909	35 240	28 099	50 138	42 688	34 265	67 736	57 512	43 917	31 247
	4,05	4,71	4,11	5,44	5,56	4,95	9,20	7,92	6,67	4,56
Tilskot	7 571	11 416	12 324	9 312	11 475	12 465	12 188	13 141	15 625	12 571
Dekn.bidrag m/tilsk. Pr. liter m/tilskot	49 480	46 656	40 423	59 451	54 162	46 731	79 924	70 653	59 541	43 818
	4,78	6,28		6,45	7,09	6,82	10,86	9,74	9,20	6,48
Årskyr	36,00	26,99	24,57	33,40	33,40	29,77	28,30	24,40	25,57	26,49
Oppnådd mjølkepris	5,75	5,92	5,92	5,55	5,92	5,95	5,89	5,73	5,97	5,93
Kvote	372645	215494	177203	307771	262924	210041	208366	177564	173555	188729
Leveranse	10351	7985	7213	9215	7872	7054	7363	7277	6788	7125
% Påsett	61 %	62 %		118 %	105 %		213 %	187 %		83 %
			88			54			9	151

Ei kolonne viser det høgaste oppnådde dekningsbidraget i kvar gruppe, ei for snitt av 30 % beste og snitt for heile gruppa.

Ammeku

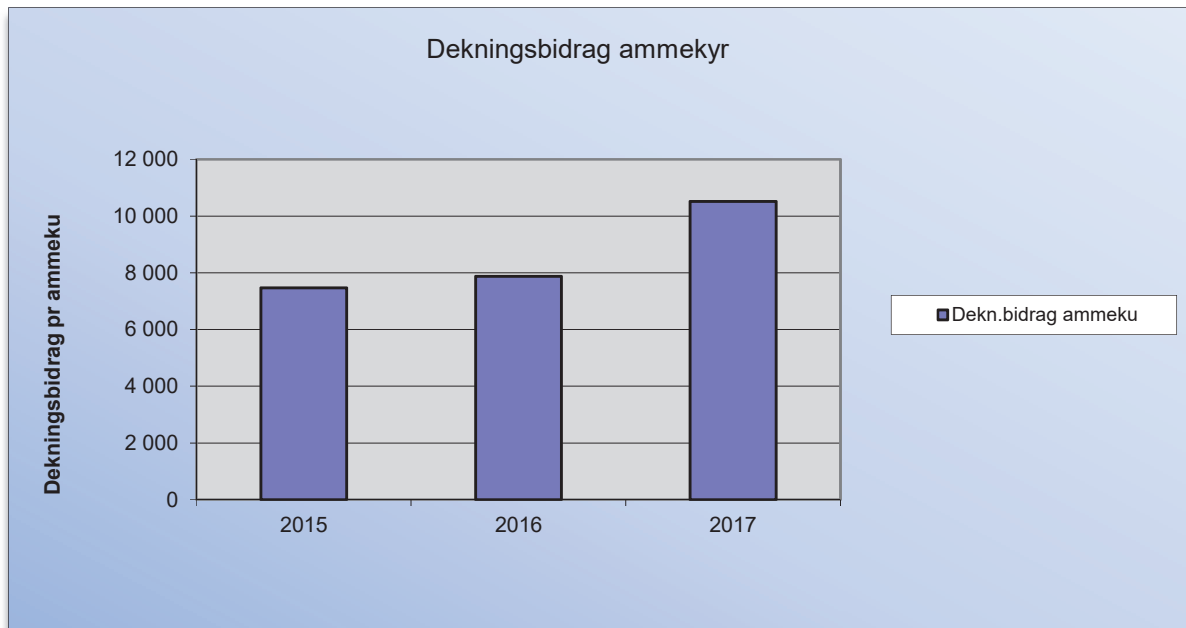
Gjennomsnitt 2017

	Maks	30 % beste	2017 Gj. snitt	2016 Gj. snitt
<i>Salgsinntekt</i>	46954	25758	19 925	17 256
<i>Statusendring</i>	7885	4660	710	1 366
Inntekt	54 839	30418	20 635	18 623
<i>Innkjøpt kraftfor</i>	13436	3579	3 070	3 002
<i>Innkjøpt grovfôr</i>	6506	1384	1 517	1 043
<i>Eigenprodusert for</i>	821	2817	2 513	2 792
<i>Dyrlege mm.</i>	4226	1362	1 441	1 386
<i>Kjøp</i>	4814	4257	3 043	2 524
Kostnader	29 803	13 399	11 583	10 746
Dekn.bidrag u/tilsk	25036	17019	9 052	7 877
<i>Tilskot</i>	7884	7831	9 100	9 125
Dekn.bidrag m/tilsi	32920	24850	18 152	17 002
<i>Antall ammekyr</i>	67	16	16	16
<i>% påsett</i>	141 %	76 %	65 %	52 %
Tal bruk			89	77

AMMEKU (etter påsett)

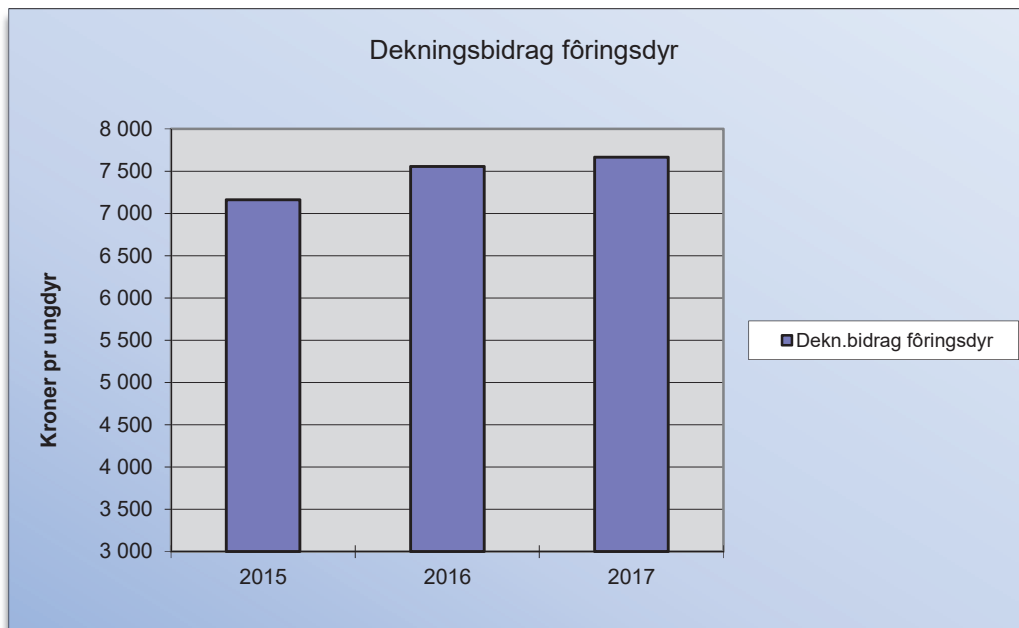
Gjennomsnitt 2017

	2 017				2 016			
	<i>Alle</i>	Påsett<60	60-120%	>120%	<i>Alle</i>	Påsett<60	60-120%	>120%
Salgsinntekt	19 925	16 642	22 211	20 813	17 256	14 811	21 785	50 538
Statusendring	710	-285	564	8 617	1 366	1 474	552	8 488
Inntekt	20 635	16 358	22 775	29 430	18 623	16 285	22 337	59 026
<i>Innkjøpt kraftfôr</i>	<i>3 070</i>	1 960	3 652	5 923	<i>3 002</i>	2 046	3 946	20 945
<i>Innkjøpt grovfôr</i>	<i>1 517</i>	1 329	1 637	1 514	<i>1 043</i>	978	732	7 029
<i>Eigenprodusert for</i>	<i>2 513</i>	2 145	2 532	4 185	<i>2 792</i>	2 547	3 659	2 845
<i>Dyrlege mm.</i>	<i>1 441</i>	1 289	1 377	2 494	<i>1 386</i>	1 281	1 465	4 656
<i>Kjøp</i>	<i>3 043</i>	2 274	3 016	7 723	<i>2 524</i>	1 935	2 829	17 133
Kostnader	11 583	8 997	12 215	21 839	10 746	8 788	12 631	52 608
Dekn.bidrag u/tilsk.	9 052	7 361	10 561	7 591	7 877	7 497	9 706	6 418
Tilskot	9100	7842	9227	6614	9125	8710	10075	9954
Dekn.bidrag m/tils	18 152	15203	19788	14205	17 002	16207	19781	16371
Antall ammekyr	15,9	13,7	17,6	14,8	15,9	15,7	16,2	34,5
% påsett	65 %				52 %			
Tal bruk	89	43	42	6	77	52	21	2

FØRINGSDYR

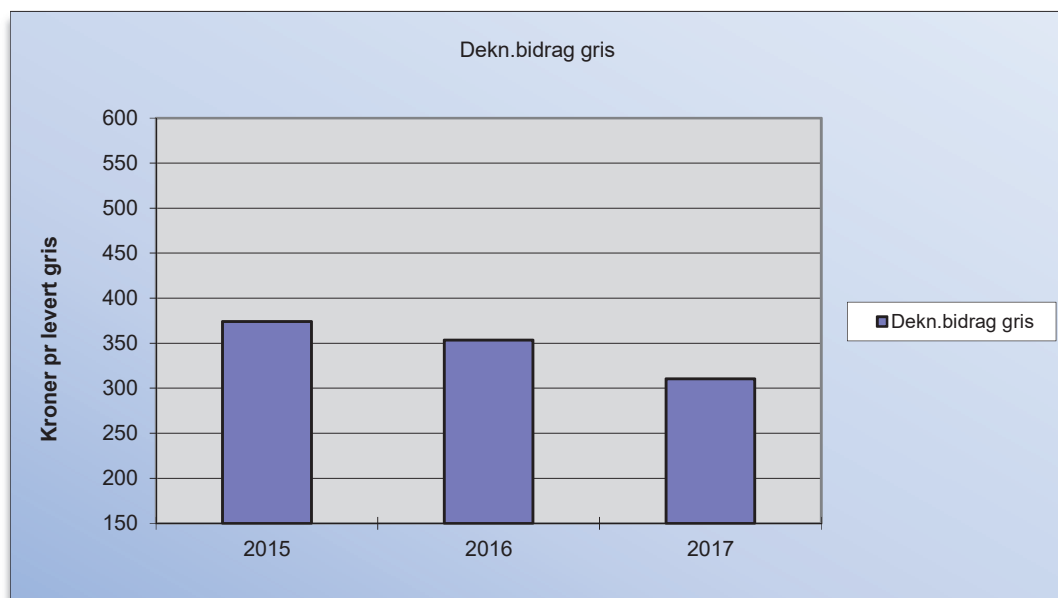
Gjennomsnitt 2017

	Maks	30 % beste	2017 Gj. snitt	2016 Gj. snitt
Salgsinntekt	22242	22226	18 990	17 448
Statusendring	340	-1249	-86	1 916
Inntekt	22 582	20977	18 903	19 364
Innkjøpt kraftfor	4929	4870	4 605	4 574
Innkjøpt grovfor	137	46	344	251
Eigenprodusert for	884	1162	1 032	1 023
Dyrlege mm.	188	298	231	225
Kjøp	4931	4714	5 027	5 737
Kostnader	11 068	11 090	11 239	11 811
Dekn.bidrag u/tilsk	11513	9887	7 664	7 554
Tilskot	11513	1209	1 195	1 195
Dekn.bidrag m/tilsi	23027	11096	8 859	8 749
Antall foringsdyr	705	42	78	63
Oppnådd kilopris	73,0	66,9	66,8	62,3
Snitt slaktevekt	66	327	337	339
Tal bruk			11	14

SLAKTEGRIS

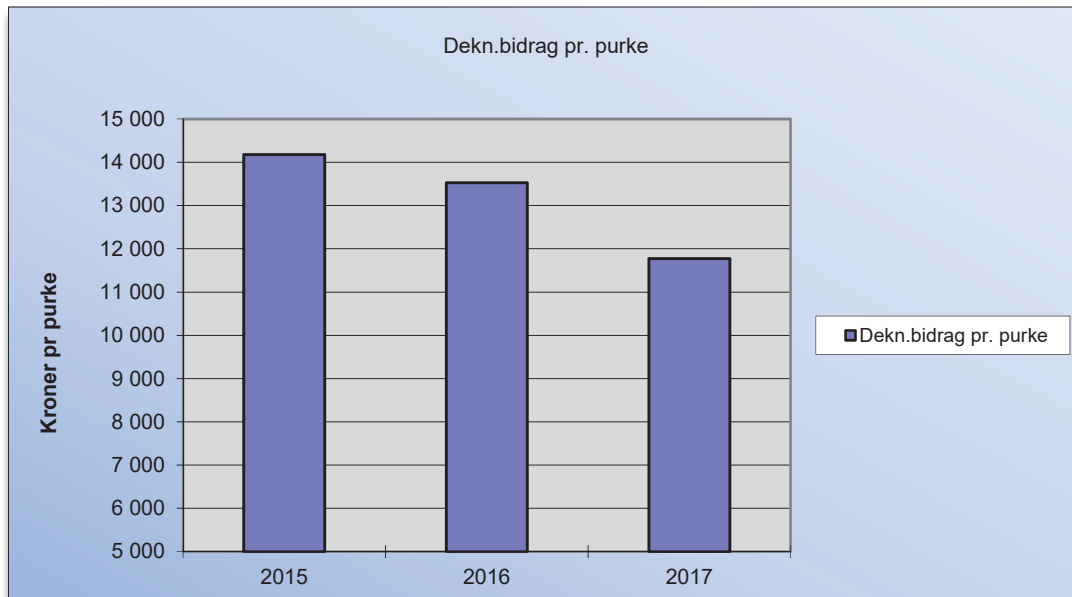
Gjennomsnitt 2017

	Maks	30 % beste	2017 Gj.snitt	2016 Gj.snitt
Salgsinntekt	2 534 0	2259 0	2 212 0	2 340 0
Inntekt	2 534	2 259	2 212	2 340
<i>Kraftfor/statusendr.</i>	893	824	899	908
<i>Dyrlege mm.</i>	29	18	23	23
<i>Kjøp</i>	979	970	980	1 055
Kostnader	1 900	1 812	1 901	1 986
Dekn.bidrag u/tilsk.	634	447	310	354
<i>Tilskot</i>	9	13	12	19
Dekn.bidrag m/tilsk.	642	460	322	372
<i>Antall slakta gris i året</i>	2 028	1 015	962	805
<i>Førkostnad pr kg kjøt</i>	8,64	9,59	10,5	10,6
<i>Oppnådd kg pris</i>	28,07	27,29	27,24	28,37
<i>Snitt slaktevekt</i>	90,25	83,18	81,38	82,41
Tal bruk			44	44

SMÅGRISPRODUKSJON

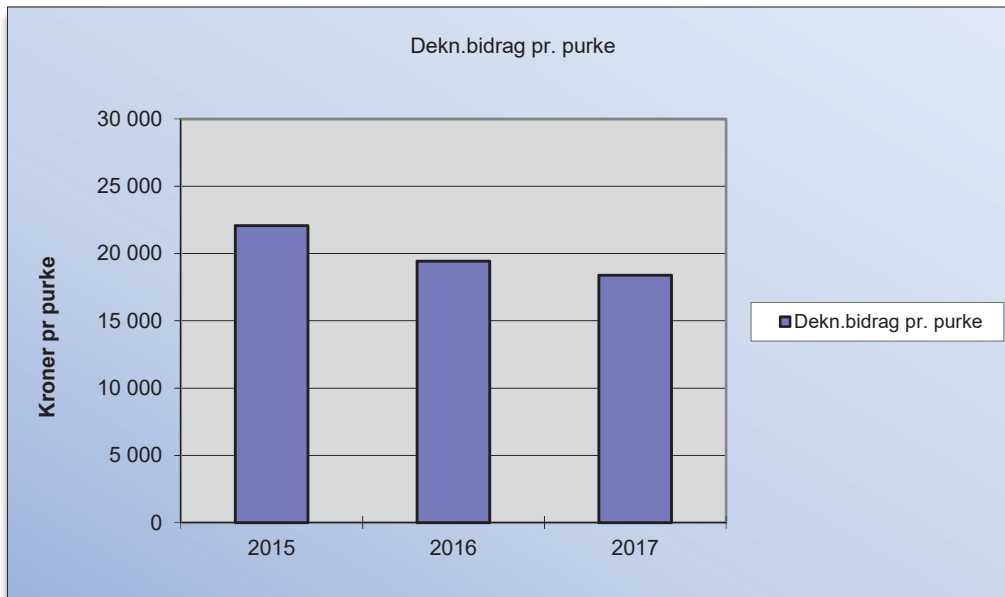
Gjennomsnitt 2017

	Maks	30 % beste	Gjennomsnittstal	
			2017	2016
Salgsinntekt	32106	30631	28 224	28 513
Statusendring	1232	840	282	-110
Inntekt	33339	31471	28 507	28 403
Kraftfor	12759	12523	12 312	10 926
Dyrlege mm.	4341	3925	3 099	2 224
Kjøp	0	0	1 320	1 723
Kostnader	17100	16448	16 731	14 874
Dekn.bidrag u/tilsk	16 239	15023	11 776	13 529
Tilskot	286	160	203	326
Dekn.bidrag m/tilsk	16524	15183	11 979	13 855
Årspurker*	193	351	107	89
Grisunger purke	27,8	27,5	25,9	25,2
Tal bruk			6	8

KOMBINERT OG SMÅGRISPRODUKSJON

Gjennomsnitt 2017

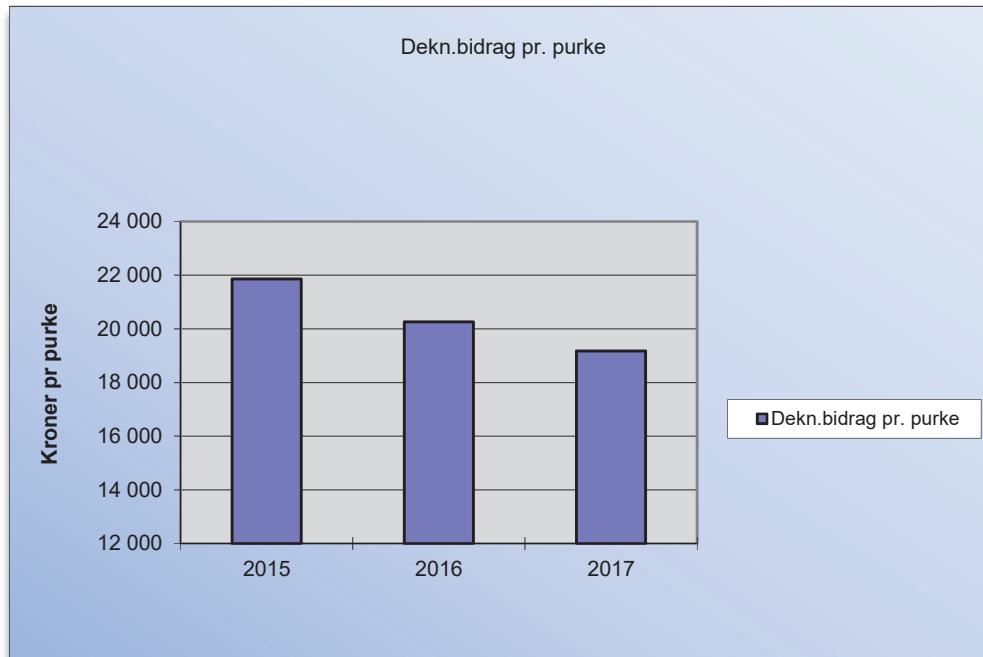

	Maks	30 % beste	Gjennomsnittstal	
			2017	2016
Salgsinntekt	54144	47241	45 594	48 513
Statusendring	2636	1522	832	-1 924
Inntekt	56780	48763	46 426	46 589
Kraftfor	18653	18876	23 028	21 754
Dyrlege mm.	5733	4157	3 590	3 408
Kjøp	1755	878	1 422	1 994
Kostnader	26141	23911	28 039	27 156
Dekn.bidrag u/tilsk	30 639	24852	18 387	19 433
Tilskot	125	209	415	497
Dekn.bidrag m/tilsk	30764	25061	18 802	19 930
Årspurker*	180,0	146,5	88	90
Grisunger purke	31,4	30,0	26,9	25,9
Tal bruk			7	6

KOMBINERTPRODUKSJON GRIS

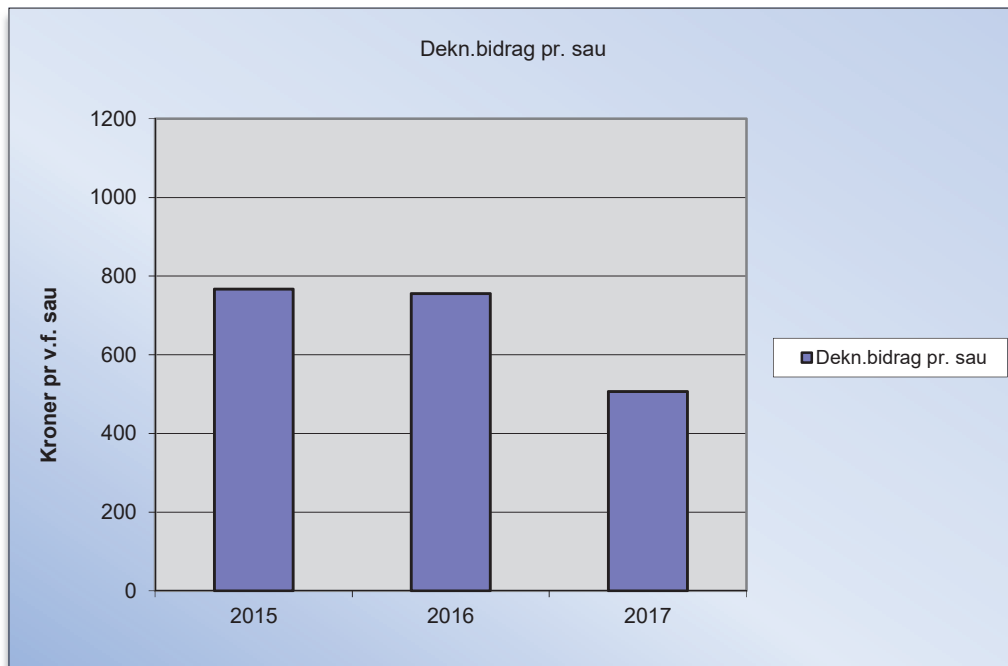
Gjennomsnitt 2017

	Maks	30 % beste	Gjennomsnittstal	
			2017	2016
Salgsinntekt	59939	57262	49 462	51 769
Statusendring	-1233	-1534	-1 289	-365
Inntekter	58 706	55 728	48 174	51 404
Kraftfor	26545	25709	25 656	27 320
Dyrlege mm.	3271	3298	2 685	2 177
Kjøp	0	0	650	1 647
Kostnader	29 815	29 008	28 992	31 144
Dekn.bidrag u/tilsk	28 890	26721	19 182	20 260
Tilskot	350	421	539	725
Dekn.bidrag m/tilsk	29 240	27141	19 721	20 984
Årspurker*	75	68	51	41
Griser pr purke	26,9	26,5	22,47	23,69
Tal bruk			7	8

SAU

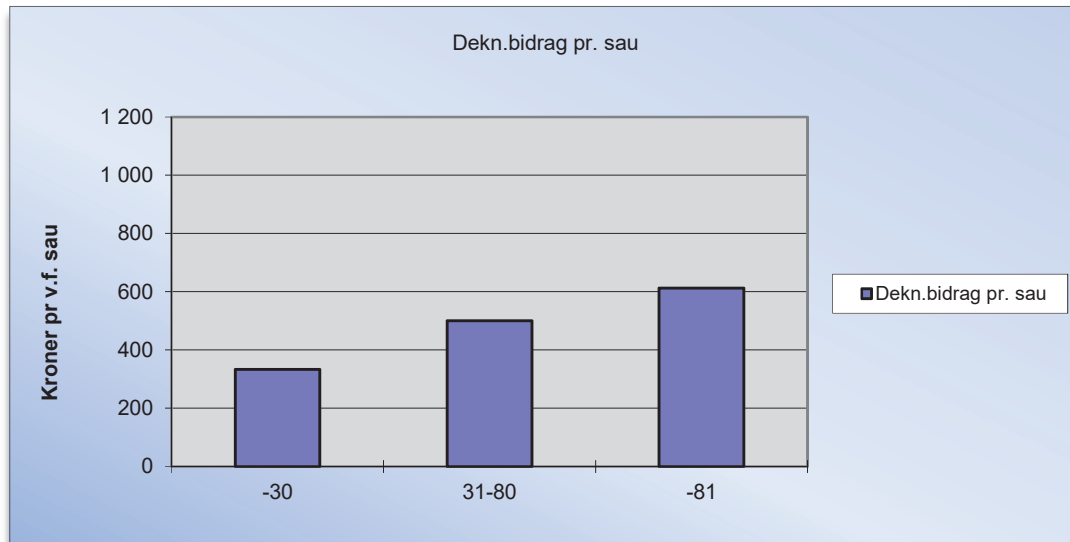
Gjennomsnitt 2017

	Maks	30 % beste	Gjennomsnittstal	
			2017	2016
Salgsinntekt	3535	2605	1 943	1 921
Statusendring	-236	-167	-193	-17
Inntekter	3 299	2 438	1 749	1 904
<i>Innkjøpt for</i>	262	581	597	522
<i>Eigenprodusert for</i>	244	245	274	296
<i>Dyrlege mm.</i>	232	302	296	270
<i>Kjøp</i>	0	51	76	61
Kostnader	738	1 180	1 243	1 148
Dekn.bidrag u/tilsk	2 561	1 258	506	756
Tilskot	1297	1181	1 274	1 452
Dekn.bidrag m/tilsk	3857	2439	1 781	2 208
<i>Vinterfora sauer</i>	59	73	72	76
<i>Oppnådd kjøttpris</i>	74,96	60,04	66,14	64
<i>Kg kjøtt pr vfs</i>	45,63	30,93	26,56	27,10
Tal bruk			335	339

SAU ETTER STORLEIK/DRIFTSFORM

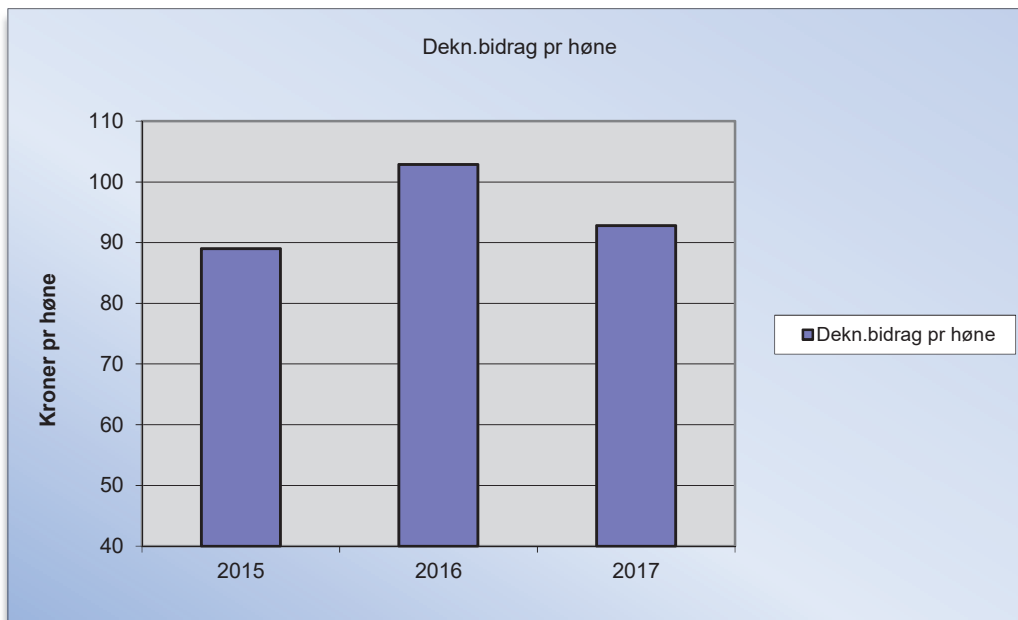
Gjennomsnitt 2017

	Storleik			Driftsform	
	Antall vinterfora sau -30	30-80	81-	Storfè & Sau	Kun sau
Salgsinntekt	1 786	1 938	2 038	1 905	1 950
Status	-93	-215	-216	-211	-190
Inntekter	1 693	1 723	1 822	1 694	1 759
<i>Innkjøpt for</i>	566	573	652	461	621
<i>Eigenprodusert for</i>	294	290	237	212	285
<i>Dyrlege mm.</i>	317	296	283	244	305
<i>kjøp</i>	183	63	36	78	76
Kostnader	1 360	1 223	1 209	996	1 286
Dekn.bidrag u/tilsk	333	501	613	698	473
Tilskot	1 746	1 715	1 541	1 276	1 247
Dekn.bidrag m/tilsi	2 079	2 216	2 154	1 975	1 720
<i>Vinterfora sauer</i>	30	67	174	66	73
<i>Oppnådd kjøttpris</i>	66,35	64,66	68,41	63,32	66,67
<i>Kg kjøtt pr vfs</i>	24,8	27,0	26,7	27,9	26,3
Tal bruk	60	168	107	50	285

HØNS

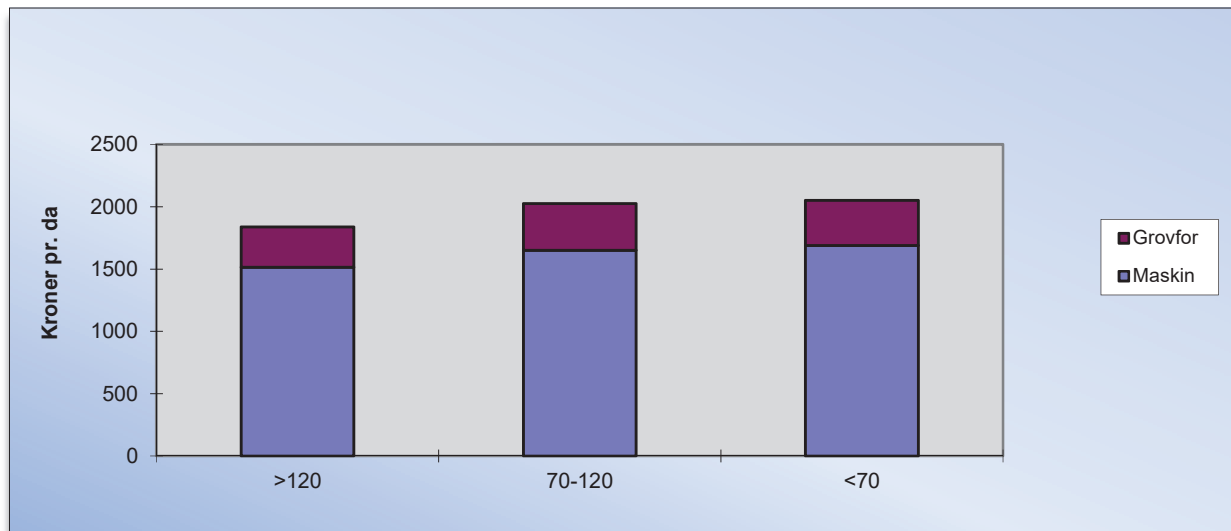
Gjennomsnitt 2017

	Maks	30 % beste	Gjennomsnittstal	
			2017	2016
Salgsinntekt	369	334	303	274
Statusendring	-70	10	-4	14
Inntekter	299	344	299	288
Kraftfor	164	176	158	154
Andre variable	1	5	5	6
Kjøp/Statusendring	0	46	43	26
Kostnader	164	227	206	185
Dekn.bidrag u/tilsk	135	117	93	103
Tilskot	7	4	6	6
Dekn.bidrag m/tilsk	142	121	99	109
Antall høns	7350	7907	7023	8152
Forkostand pr. kg eg	7,99	8,71	8,32	8
Tal bruk			10	9

Grovforkostnad

Gjennomsnitt 2017

	2017			2016				
	Gj.snitt	<70	70-120	>120	Gj.snitt	<70	70-120	>120
<i>Frø</i>		1 033	2 602	6 914		933	2861	7534
<i>Gjødning/kalk/sprøytem</i>		11 913	27 356	48 050		11970	27454	56981
<i>Ensileringsmidler</i>		1 571	3 650	8 988		1562	2917	8572
Grovforkostnader		14 517	33 608	63 952		14465	33232	73088
<i>Pr. dekar</i>	363	367	361	323	376	381	364	365
<i>Pr. fem</i>	1,01	1,14	0,97	0,85	1,01	1,11	1,07	0,87
Maskinkostander								
<i>Vedlikehold/Fors.</i>		18 669	29 798	64 009		15696	30415	61199
<i>Drivstoff</i>		5 714	12 447	28 316		5451	10123	26057
<i>Ikkje akt.pl. inv.</i>		8 892	13 014	22 446		9649	16720	22443
<i>Avskrivningar</i>		29 491	57 052	118 442		36217	55075	111606
<i>Leigekjøring</i>		11 171	30 456	77 697		10815	26828	63241
<i>-Leige/skog</i>		-271	-208	-638		-5600	-107	-797
Maskinkostnad grovfor		73 667	142 559	310 271		72228	139054	283749
<i>Pr. dekar</i>	1688	1 953	1 551	1 514	1650	2093	1521	1394
<i>Pr. fem</i>	5,05	6,11	4,75	4,27	4,33	5,41	4,49	3,47
<i>Antall dekar dyrka</i>	111				120			
<i>Innhausta fem pr dekar</i>	408	385	418	422	430	398	418	461
Tal bruk	396	148	107	141	393	125	103	165